

Verantwoordelijk team
Interne Dienstverlening

Zaaknummer
2025-003555

Datum
7 oktober 2025

Portefeuillehouder
A.A. (Arend) Meijer

Raad d.d.
3 en 5 november 2025

Onderwerp
Najaarsnota 2025

Beslispunten

Vaststellen van de Najaarsnota 2025.

Samenvatting

Het vaststellen van de najaarsnota betekent dat we u vragen:

1. kennis te nemen van de voortgangsrapportage inzake activiteiten in 2025;
2. goedkeuring voor het bijstellen van de budgetten voor bestaand beleid voor de begroting 2025 en de structurele doorwerking hiervan voor de meerjarenraming 2026-2029 zoals voorgesteld in het onderdeel "bijstellingen lopende begroting";
3. kennis te nemen van de inzet van de stelpost onvoorzien;
4. kennis te nemen van de monitor bezuinigingen;
5. het beschikbaar stellen van nieuwe kredieten, danwel wijziging van kredieten, zoals voorgesteld in het onderdeel investeringskredieten;
6. kennis te nemen van de voortgangsrapportage inzake investeringen in 2025;
7. het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve onderhoud sportparken;
8. het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve groenrenovatie.

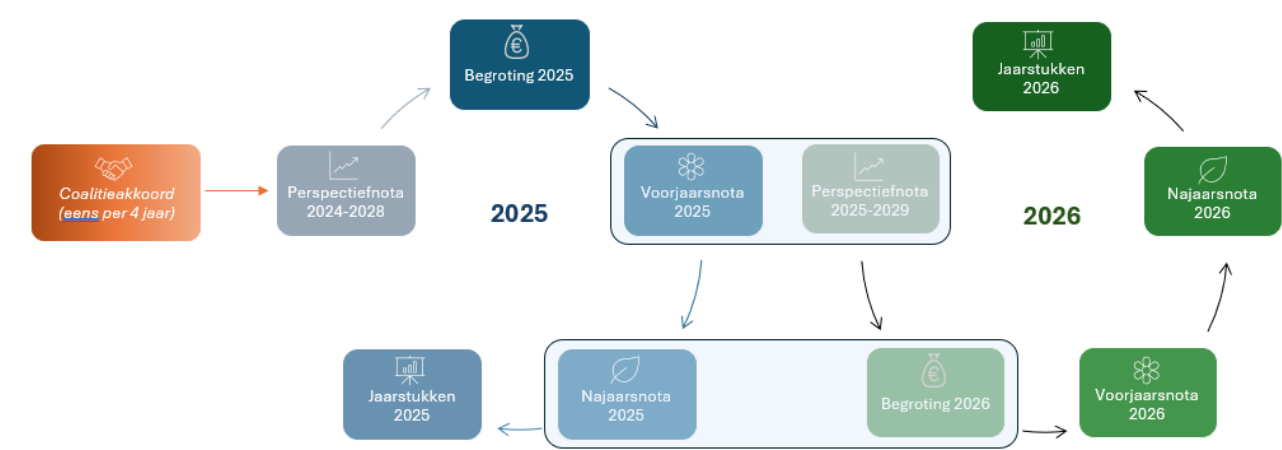
Aanleiding

Op grond van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie ('Financiële verordening') is de najaarsnota het tweede bijstellingsmoment van de begroting.

Inhoud

Het college informeert de raad over de realisatie van de begroting over de eerste acht maanden (stand 1 september). Met de najaarsnota wordt een prognose gegeven van de uitkomsten van de Jaarstukken 2025. Daarnaast wordt het financiële kader voor de meerjarenbegroting 2026-2029 geactualiseerd. Deze doorwerking is meegenomen in de Begroting 2026. Om deze reden vindt behandeling van de najaarsnota plaats in de begrotingsraad, voorafgaand aan de behandeling van de Begroting 2026.

In het volgende plaatje is te zien hoe de begrotingscyclus eruitziet.

P&C-cyclus	Opgesteld in 2024	Opgesteld in 2024	Opgesteld in 2025	Nog op te stellen in 2026
2025	Perspectiefnota 2024-2028 (raad juni 2024) + Dekkingsvoorstellen Begroting 2025 (raad september 2024)	Begroting 2025	Voorjaarsnota 2025 (raad juni) + Najaarsnota 2025 (raad november)	Jaarstukken 2025 (raad juni 2026)
2026	-	-	Perspectiefnota 2025-2029 (raad juni) + Begroting 2026 (raad november)	Voorjaarsnota 2026 (raad juni) + Najaarsnota 2026 (raad oktober)

Kader

Op grond van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie ('Financiële verordening') is de najaarsnota het tweede bijstellingsmoment van de begroting. In de najaarsnota informeert het college de raad over de realisatie van de begroting over de eerste echt maanden (stand 1 september) en wordt een prognose gegeven van de uitkomsten (financiën) van de jaarstukken.

Argumenten

Ad 1. Kennisnemen van de voortgangsrapportage inzake activiteiten in 2025

In de Begroting 2025 zijn een aantal activiteiten benoemd die er mede voor moeten zorgen dat de doelstellingen behaald worden. In de najaarsnota geven wij de voortgang aan van de realisatie van deze activiteiten.

We willen meer focus aanbrengen en sturen op hoofdlijnen. Daarom werken we toe naar minder omvangrijke Planning- & Controldocumenten, waarin de kernpunten duidelijker naar voren komen. Zo hoeft de raad niet eerst door details heen te filteren om de hoofdlijnen te herkennen. Dit helpt de raad om tijdens de behandeling het juiste gesprek te voeren.

Veel activiteiten verlopen volgens plan. Afwijkingen op inhoud, planning, financiën of risico's zijn toegelicht in de najaarsnota. Activiteiten waarvan de voortgang op alle onderdelen 'conform' is, zijn niet opgenomen. Daarmee is de leesbaarheid van het document verbeterd.

Ad 2. Goedkeuring voor het bijstellen van de budgetten voor bestaand beleid voor de Begroting 2025 en de structurele doorwerking hiervan voor de meerjarenraming 2026-2029

Om gemakkelijker zichtbaar te maken welke bijstellingen het resultaat beïnvloeden, zijn de bijstellingen verdeeld in de volgende categorieën:

- bijstellingen in relatie tot raadsbesluit;
- bijstellingen met resultaat;
- bijstellingen meerjarig neutraal (verschuivingen tussen jaren);
- bijstellingen neutraal (verschuivingen tussen producten).
- invulling bezuinigingen

De financiële meerjarenprognose is verderop bij de 'financiële consequenties' weergegeven.

Zoals gezegd, willen we meer focus en sturen op hoofdlijnen. In de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (Financiële verordening) is dan ook vastgelegd dat in de najaarsnota financiële bijstellingen van € 50.000 en meer toegelicht worden. Financiële bijstellingen van minder dan € 50.000 zijn verwerkt in de meerjarenbegroting, maar worden niet nader toegelicht.

Ad 3. Kennis te nemen van de inzet van de stelpost onvoorzien

In de begroting is een stelpost voor onvoorziene uitgaven van € 95.000 beschikbaar. Bij product 4D Onvoorzien wordt de inzet van deze stelpost weergegeven.

Ad 4. Kennis te nemen van monitor bezuinigen

In de primitieve Begroting 2025 is een totaalbedrag van €4.429.000 aan bezuinigingen voor jaarlaag 2025 opgenomen. Dit betreft zowel bezuinigingen uit de Begroting 2020 als de 'nieuwe' uit de Begroting 2025. In het hoofdstuk 'monitor bezuinigingen' is weergegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de realisatie van de taakstellingen. €78.000 van de bezuinigingen voor 2025 is in deze najaarsnota afgeboekt omdat deze niet gerealiseerd konden worden.

Ook in dit onderdeel zijn alleen de bezuinigingen waarop er afwijkingen zijn weergegeven.

Ad 5. Het beschikbaar stellen van nieuwe kredieten, danwel wijziging van kredieten, zoals voorgesteld in het onderdeel investeringskredieten

De raad kan bij de begroting van een bepaald jaar, maar ook gedurende het jaar middels bijvoorbeeld de voor- of najaarsnota investeringskredieten beschikbaar stellen (art. 5 'Financiële verordening'). In dit onderdeel worden eventuele nieuwe en gewijzigde investeringskredieten opgenomen. We vragen de raad om formele toestemming te verlenen voor de nieuwe, danwel gewijzigde, investeringskredieten.

Ad 6. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage inzake investeringen in 2025

De raad kan bij de begroting van een bepaald jaar, maar ook gedurende het jaar middels bijvoorbeeld de voor- of najaarsnota, investeringskredieten beschikbaar stellen. De inzet van de investeringskredieten wordt continu bewaakt. De voortgang wordt bij elke rapportage van de beleidscyclus gerapporteerd.

Onderwerp

Najaarsnota 2025

Datum

7 oktober 2025

Zaaknummer

2025-003555

Pagina

3 van 7

Ook in dit onderdeel zijn alleen de kredieten waarop er afwijkingen zijn weergegeven.

Ad 7. Het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve Onderhoud sportparken

De raad heeft de bevoegdheid een nieuwe reserve in te stellen. Argumenten tot het instellen van deze reserve zijn:

Bij de Jaarstukken 2024 heeft de accountant geoordeeld dat de voorziening onderhoud sportparken niet wordt gemuteerd op basis van een actueel onderhoudsplan. Dat actualiseren van onderhoudsplannen is in het kader van de voorgenomen verzelfstandiging niet opportuun.

In de volgende tabel worden doel, vorming, hoogte, duur en bestedingsraming van deze reserve nader toegelicht.

Onderhoud sportparken	
Doel	Egaliseren onderhoudskosten sportparken
Vorming	Middelen uit de voorziening onderhoud sportparken en vervolgens middels jaarlijkse dotaties binnen de exploitatie
Hoogte	Conform onderhoudsplan
Duur	N.v.t.
Bestedingsraming	Conform onderhoudsplan naast actuele ontwikkelingen optimalisatie sportparken

Ad 8. Het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve Groenrenovatie

De raad heeft de bevoegdheid een nieuwe reserve in te stellen. Argumenten tot het instellen van deze reserve zijn:

- Het gefaseerd uitvoering geven aan het uitvoeren van de ambities en het wegwerken van de achterstanden, over een periode van 3 jaar;
- Het plantseizoen 1-10 t/m 1-3 loopt niet synchroon met de begrotingsjaren;
- De formatie van groen is (nog) niet afgestemd op de uitbreiding van de werkzaamheden.

Derhalve gaan we in de tweede helft van 2025 een voorstel, dat de uitwerking van het groenbeheerplan behelst, aan de raad voorleggen.

Daarop vooruitlopend wordt de raad voorgesteld een nieuwe bestemmingsreserve Groenrenovatie in te stellen. Een deel van het jaarrekeningresultaat 2025 wordt daarin gereserveerd om de toekomstige uitgaven meerjarig te dekken.

In de volgende tabel worden doel, vorming, hoogte, duur en bestedingsraming van deze reserve nader toegelicht.

Groenrenovatie	
Doel:	Het renoveren van het groen; het uitvoeren van de ambities en het wegwerken van achterstanden in het groen
Vorming:	Een deel, € 700.000, van het jaarrekeningresultaat 2024 en uit de perspectiefnota, onderdeel ontwikkelingen groenbeheerplan, driemaal € 350.000
Hoogte:	Maximaal € 1.750.000
Duur:	Nader te bepalen a.d.h.v. nog vast te stellen groenbeheerplan en in te dienen raadsvoorstel
Bestedingsraming:	Nader te bepalen a.d.h.v. nog vast te stellen groenbeheerplan en in te dienen raadsvoorstel

Kanttelingen

In de najaarsnota is in kaart gebracht welke bijstellingen van budgetten noodzakelijk zijn bij continuering van het huidige beleid. Voor het grootste deel betreft dit bijstellingen die volgen uit wettelijke verplichtingen, loon- en prijsstijgingen en bijstellingen die onuitstelbaar en onvermijdelijk zijn. Wanneer deze wijzigingen niet worden doorgevoerd, betekent dit dat u niet kunt voldoen aan de wettelijke verplichtingen dan wel dat het vastgestelde beleid niet kan worden uitgevoerd.

De structurele doorwerking van de najaarsnota is reeds verwerkt in de Begroting 2026. Wijzigingen in de najaarsnota voor de jaren 2026 en verder hebben consequenties voor de Begroting 2026.

In de Najaarsnota 2025 zijn de nog openstaande bezuinigingen weergegeven. Op het volledig kunnen invullen van een aantal van deze bezuinigingen voor 2026 en verder zit een risico. Het gaat dan b.v. om de bezuinigingen: taskforce WMO en Jeugd en bij eigen nieuwbouwlocaties gaan voor optimale grondopbrengsten (i.r.t. stikstof). Met name de opgave op grondopbrengsten staat onder druk door het gewijzigde beleid vanuit de rijksoverheid en de provincie rondom stikstof. Het saldo van de meerjarenbegroting geeft ons beperkte ruimte om eventuele nadelen op te vangen, zonder dat dit direct vraagt om nieuwe ingrepen in ons beleid.

Alternatieven

Daar waar alternatieven voorhanden zijn, is dit opgenomen in de najaarsnota. Het niet vaststellen van de najaarsnota kan betekenen dat de uitvoering van het beleid stagneert.

Aanpak/Uitvoering

De najaarsnota wordt gelijktijdig met de begroting behandeld in de begrotingsraad van 3 en 5 november. Na vaststelling door de raad neemt het College de uitvoering ter hand. Over de voortgang wordt gerapporteerd in de Jaarstukken 2025.

Onderwerp

Najaarsnota 2025

Datum

7 oktober 2025

Zaaknummer

2025-003555

Pagina

5 van 7

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

De vastgestelde najaarsnota zal intern en naar de provincie worden gecommuniceerd. Daarnaast wordt deze op [Internet](#) geplaatst.

Financiële consequenties

Samengevat laat de meerjarenbegroting inclusief deze najaarsnota de uitkomsten zien zoals is weergegeven in de volgende tabel. Voor een toelichting op de bijstellingen verwijzen wij u naar de najaarsnota.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	239	901	886	1.068	872
Voorjaarsnota 2025	97	-487	-514	-399	-307
Totaal na Voorjaarsnota 2025	336	414	372	669	565
Bijstellingen i.r.t. raadsbesluit	-185	-58	-8	-8	-8
Bijstellingen met resultaat	3.237	2.134	1.136	602	487
MIP Activa	199	152	209	133	107
Bijstellingen neutraal per jaar					
Bijstellingen meerjarig neutraal		91	-66	-25	
Invulling taakstellingen	-78	-109	-11	-8	-8
Najaarsnota 2025	3.174	2.211	1.261	695	579
Meerjarenbegroting na najaarsnota 2025	3.510	2.625	1.632	1.364	1.143

Met name de volgende bijstellingen zorgen voor een structureel effect:

- 1G PGB jeugdzorg
- 1H Eigen bijdrage WMO
- 1J BUIG
- 4C Rente
- 4C Stelpost loon- en prijsontwikkeling

Ook de bijstellingen binnen 4A Meicirculaire/ Septembercirculaire zorgen voor een structureel effect.

Onderwerp

Najaarsnota 2025

Datum

7 oktober 2025

Zaaknummer

2025-003555

Pagina

6 van 7

Budgettaire positie

De uitkomst van de meerjarenbegroting is positief. De provincie kijkt in haar beoordeling van de begroting of de begroting 2026 structureel sluitend is. Daarvoor wordt het begrotingssaldo gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten. Voor 2026 tot en met 2029 is de begroting structureel sluitend.

Voor 2030 is de begroting niet meer sluitend. Dit komt doordat in 2029 de incidentele taakstelling 'bij eigen nieuwbouwlocaties gaan voor optimale grondopbrengsten' (ad. € 894.000) is opgenomen in de begroting. Vanaf 2030 zijn daarvoor geen opbrengsten meer begroot. Daarnaast is in de Najaarsnota 2025 de investering voor de Marlijn/ Mariënborn (IHP) toegevoegd, wat zorgt voor een verder nadeel in de begroting vanaf 2031.

Wanneer de financiële situatie niet verbetert, zullen er op termijn maatregelen nodig zijn om ook vanaf 2030 een structureel sluitende begroting te kunnen presenteren.

Juridische consequenties

Door middel van vaststelling van de najaarsnota autoriseert de raad het college tot uitvoering van het beleid binnen de in dit stuk genoemde kaders. Dit betekent dat uw college conform artikel 160, eerste lid, onder e, van de Gemeentewet bevoegd is 'tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten en deze te verrichten.'

Samenhang met andere beleidsvelden

Alle producten (beleidsvelden) komen, wanneer nodig, terug in de najaarsnota.

Werelddoelen

Zie begroting.

Bijlagen

1 bijlage: concept Najaarsnota 2025